

Asia: VN/14931/2021

**Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi hyvinvointialueen, Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän tiedonhallinnan, tietohallinnon ja tietojärjestelmien muutoksen valmisteluun, suunnitteluun ja toteutukseen myönnettävästä rahoituksesta**

**Lausunnonantajan lausunto**

**Lausunnonantaja on:**

Sairaanhoitopiiri

**Huomiot rahoituksen käyttökohteisiin ja niiden rajaukseen (3 §) (toimialariippumattomat muutoskohteet: perustietotekniikka, hallinnon järjestelmät ja tahe-järjestelyt jne.)**

Rahoitus on tarkoitettu alueellisen muutoksen toteuttamiseen, mutta käytännössä kyseessä on useimmissa tapauksissa hankintaprosesseista, joilla hankitaan huomattavaa lisävolyyymia jo olemassa olevien palvelujen laajentamiseksi laajemmalle käyttäjämäärälle. Rahoituksen tulisi mahdollistaa lisävolyymin laajentamisesta aiheutuvat lisäkustannukset.

**Huomiot rahoituksen käyttökohteisiin ja niiden rajaukseen (3 §) (sosiaali- ja terveydenhuollon tiedonhallintaa ja ICT:tä koskevat muutoskohteet**

-

**Huomiot rahoituksen käyttökohteisiin ja niiden rajaukseen (3 §) (pelastustoimen tiedonhallintaa ja ICT:tä koskevat muutoskohteet)**

-

**Huomiot hyväksyttäviin kustannuksiin (4 §)**

-

**Muita ehdotettuja pykälä koskevat huomiot**

Avustuksen saajan (2 §) tulee kyetä kanavoimaan rahoitusta omalla alueellaan ICT-muutoshankkeiden toteuttajalle siten, että muutkin kuin avustuksen saajat voivat toimia toteutettavien hankkeiden osalta hankintayksikköinä.

## Asetusta koskevat muut huomiot

Erittäin positiivista, että alueille on kohdistettu ICT-valmistelurahoitusta noin 440 milj. euroa vuosille 2021-2025. Alueellisten toimintaprosessien yhtenäistäminen vaatii laajoja muutoksia olemassa oleviin ICT-järjestelmiin- ja palveluihin. Esitetyt summat ovat kokoluokaltaan oikean suuntaisia, vaikka oletettavasti rahoitustarve tulee ylittämään nyt esitetyn valmistelurahoituksen tason, kuten aikaisemmissa eri viranomaisten esittämissä kustannusarvioissa on todettu.

Rahoituksen myöntämisessä tulee ottaa huomioon alueiden erityispiirteet. Eri alueet ovat lähtökohdiltaan erilaisia. Pohjanmaalla kaksikielisyyden tuomat haasteet tulevat merkitsemään lisäkustannuksia lakisääteisten ICT-palveluiden vaatimien muutosten toteuttamiseksi.

Aikataulun osalta kaikki alueet eivät kykene vaadittaviin muutoksiin samassa aikataulussa, johtuen alueiden jo toteutetun integraation asteen ja palveluntarjoajien muutosvalmiuksien erilaisista valmiuksista. Koska rahoitusta on mahdollista hakea vuosille 2021-2025 (kustannusten korvaamisen osalta mahdollisesti vuodelle 2026), tulee välttää tilannetta, jossa ICT-muutosten eteneminen sidottaisiin kaikille alueille samaan yleiseen aikatauluun vaadittavien muutosten toteuttamiseksi.

Erityisesti rahoitusta ei tule ajallisesti kohdentaa hankkeiden alkuvaiheen vaatimiin kriittisiin tehtäviin, vaan sallia eri alueiden etenevän mahdollisimman nopeasti eri aikatauluissa huomioiden kunkin alueen erityispiirteet ja omat painopistealueet. Muutoksen toteuttamiselle tulee kaikissa tapauksissa kiire, olisi olennaista saada muutostyö käyntiin mahdollisimman nopeasti.

Kannatamme avustusten maksamista hankesuunnitelman perusteella. Hankesuunnitelmien tulisi sisältää konkreettisia verifioitavia tuloksia enemmän kuin yleisellä tasolla kuvattuja alueellisia ICT-muutosten tavoitteita. Asiantuntijatyön hankinnoissa tulisi mahdollistaa nykyisten organisaatioiden toimiminen hankintayksikköinä, muuten on vaarana, että vaadittavat hankintaprosessit hidastavat hankkeiden aloittamista merkittävästi.

Tiira Kimmo  
Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymä